

набутих) для підвищення свого економічного потенціалу загалом і експортного потенціалу зокрема, що дозволить не тільки збільшити обсяги валютних надходжень до країни, а й стимулювати її економічне зростання.

Перелік використаних джерел:

1. Енциклопедія сучасної України. URL: <https://esu.com.ua> (дата звернення 15.01.2022 р)
2. Бегма В.М. Деякі аспекти визначення експортного потенціалу українського оборонно – промислового комплексу. *Проблеми науки*. 2007. № 7. с. 45–51.
3. Державна служба статистики України: офіційний сайт. URL: www.ukrstat.gov.ua (дата звернення 15.01.2022 р)

Дем'янюк Ольга

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

МІЖНАРОДНА ТЕХНІЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ ЯК ІНСТРУМЕНТ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

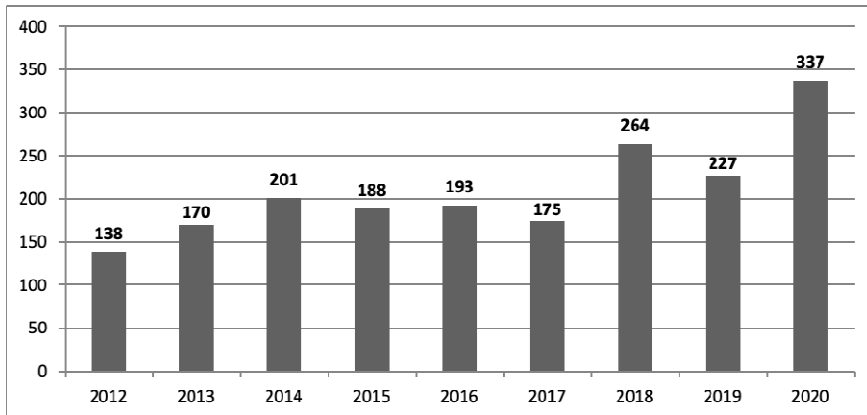
Глобалізаційні процеси в світовій економіці вимагають розвитку міжнародних економічних відносин між країнами з різним рівнем економічного розвитку, частиною яких є відносини у сфері надання та використання міжнародної допомоги. Міжнародна технічна допомога (МТД) є одним з елементів сучасної системи міжнародних відносин та інструментом міжнародного співробітництва, що сприяє економічному і суспільному розвитку суспільства, вирішенню проблем, які країни-одержувачі не можуть вирішити самостійно та розвитку їх потенціалу у здійсненні важливих суспільних змін.

Відповідно до вітчизняного законодавства, міжнародна технічна допомога – це фінансові та інші ресурси та послуги, що відповідно до міжнародних договорів України надаються партнерами з розвитку на безоплатній та безповоротній основі з метою підтримки України[1].

МТД може залучатись у вигляді [1]: будь-якого майна, необхідного для забезпечення виконання завдань проектів (програм), яке ввозиться або набувається в Україні; робіт і послуг; прав інтелектуальної власності; фінансових ресурсів (грантів) у національній чи іноземній валюті; інших ресурсів, не заборонених законодавством, у тому числі стипендій. Причому проекти (програми) МТД підлягають обов'язковій державній реєстрації, яку здійснює Секретаріат Кабінету Міністрів України, а резидент (фізична або юридична особа), який безпосередньо одержує МТД забезпечує цільове її використання під час реалізації проектів (програм).

Як видно з рис. 1 за аналізований період, кількість нових зареєстрованих проектів МТД збільшується і в 2020 році досягла 337. Зазначимо, що у

2020 році здійснювалося 662 проекти МТД, які реалізовувалися у 22 секторах з 23-ма партнерами (країни і міжнародні організації). Україна активно співпрацює з міжнародними організаціями та країнами-донорами. Найбільше серед країн-донорів проектів здійснювалося з ЄС (323 проекти) та США (146 проекти), а серед міжнародних організацій з ЄБРР (37 проектів) та ОБСЄ (33 проекти) [2].

Джерело: Складено автором на основі [2]

Рис. 1. Кількість нових зареєстрованих проектів МТД в Україні за рік (2012-2020 рр)

Як видно з рис. 2, найбільше проектів МТД реалізовувалися в секторах освіти і науки, розвитку соціальної інфраструктури і послуг, культури та історичної спадщини й енергетики та ядерної безпеки, що підтверджує їх важливість у впровадженні концепції сталого розвитку суспільства.

Джерело: Складено автором на основі [2]

Рис. 2. Топ-10 секторів в Україні за кількістю проектів МТД у 2020 році

Загалом, реалізація проєктів та програм МТД дає змогу країні-одержувачу залучити додаткові ресурси для розв'язання стратегічних завдань розвитку, зменшити навантаження на державний і місцеві бюджети, впроваджувати світові практики адміністративного менеджменту, оновити інфраструктуру, провести модернізацію об'єктів бюджетної сфери, створити нові робочі місця тощо.

Перелік використаних джерел:

1. Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги: Постанова Кабінет Міністрів України від 15 лютого 2002 р. № 153 (з наступними змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/153-2002-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.01.2022)

2. Аналіз моніторингу проєктів міжнародної технічної допомоги за 2012-2020 р. URL: <https://drive.google.com/drive/folders/1BA1J90zVID5Kum5aucTCmWCWwkKhN5s>

Івасишин Юлія

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ЧЕРЕЗ ПРОЦЕСИ ЗЛИТТЯ ТА ПОГЛИНАННЯ

Міжнародні М&А є сьогодні однією із ключових особливостей глобалізації економічного розвитку. Багатомільярдні угоди, що укладаються транснаціональними корпораціями з приводу купівлі-продажу окремих компаній чи частин бізнесу, стали звичайним явищем не лише у розвинутих країнах, а й у всьому світі, зокрема в Україні.

Причиною М&А завжди є зміни конкурентного середовища, які стають усе більш істотними і стрімкими у міру розвитку економіки. Глобалізація, диверсифікація, технологічний прогрес, лібералізація ринків – кожен із цих чинників постійно впливає на оцінку активів компанії та прогнози її функціонування. Основою внутрішніх причин є отримання синергетичного ефекту, тобто збільшення показників ефективності діяльності підприємства в результаті об'єднання, злиття окремих частин в єдину систему, де ефект від взаємодії елементів системи підприємства перевищує суму ефектів діяльності кожного елемента окремо. Але важливо розуміти, що не кожне злиття або поглинання супроводжується синергією[1].

Переважає більшість угод зі злиттів та поглинань має на меті створення ефективної вертикально інтегрованої організаційної структури та, як наслідок, укріплення ринкової позиції. Ці мотиви приваблюють все більше інвесторів в